

Πέμπτη 24/2/2022

Τα Σκυλιά Δε Φοράνε Παντελόνια (2019)

ΤΑ ΣΚΥΛΙΑ ΔΕ ΦΟΡΑΝΕ ΠΑΝΤΕΛΟΝΙΑ ΚΟΙΡΑΤ ΕΙΝΑΤ ΚΑΥΤΑ ΗΟΥΣΟΥΑ

Σκηνοθεσία: Τζ-Π Βαλκεάπα

Σενάριο: Τζ-Π Βαλκεάπα, Γιούχανα Λούμε

Ηθοποιοί: Πέκα Στράνγκ, Κρίστα Κοσόνα, Ιλόννα Χούχτα, Γιάι Βολάνεν.

Φωτογραφία: Πιετάρι Πελτόλα

Μοντάζ: Μέρβι Γιουνκόνεν

Μουσική: Μιχάλ Νέτζεκ

Χώρα: Φινλανδία, Λετονία (Εγχρωμη)

Διάρκεια: 105'

Πρώτη προβολή: 7.00 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: 9.30 μ.μ.

Διακρίσεις: 11 Βραβεία και 6 Υποψηφιότητες
Austin Fantastic Fest 2019, Βραβείο Καλύτερης ταινίας
Jussi Awards 2020, 6 Βραβεία, Καλύτερου Ηθοποιού,
Φωτογραφίας, Μουσικής, Ήχου, Μοντάζ και Μακιγιάζ.
Molins Film Festival 2019, 2 Βραβεία, Καλύτερης ταινίας
και Καλύτερης Ηθοποιού.
Sitges - Catalanian International Film Festival 2019, Βρα-
βείο Καλύτερης ταινίας
Strasbourg European Fantastic Film Festival 2019, Βραβείο
στον J.-P. Valkeapää

Έχοντας χάσει τη σύζυγό του σε ατύχημα, ο Γιούχα βυθίζεται σε κατάθλιψη, αδυνατώντας να συνδεθεί με την έφηβη κόρη του αλλά και τα ίδια του τα συναισθήματα. Όμως μια συνάντηση με την Μόνα, «αφέντρα» σε ένα άγριο σαδομαζοχιστικό παιχνίδι, θα αλλάξει τα πάντα.

Πρωτότυπη και τολμηρή προσέγγιση ενός love story κοινωνικά απροσάρμοστων χαρακτήρων, το οποίο εκμεταλλεύεται διασκεδαστικά, με «ξερό», μαύρο χιούμορ, τη βορειοευρωπαϊκή κοινωνική ψυχρότητα.

Ο 43χρονος Φινλανδός σεναριογράφος και σκηνοθέτης Γ(ιούκα)-Π(έκα) Βαλκεαπά γοητεύεται από τις δύσκολες, περιπετειώδεις σχέσεις αταίριαστων χαρακτήρων. Αταίριαστων μεταξύ τους, όπως ένα βωβό αγόρι και ένας μυστηριώδης ξένος στο «Muukalainen» (2008), ή αταίριαστων με μια αυστηρή, ευνομούμενη κοινωνία, σαν τους δύο έφηβους φυγάδες του «They Have Escaped» (2014). Στην τρίτη του ταινία φέρνει κοντά δύο ανθρώπους οι οποίοι νιώθουν πως κινούνται στο περιθώριο της ζωής, για διαφορετικούς λόγους ο καθένας τους.

Ο Γιούχα είναι ένας χειρουργός, ο οποίος δεν μπορεί να ξεπεράσει το θάνατο της αγαπημένης του συζύγου από πνιγμό, παρά την προσπάθειά του να τη σώσει, που

κόντεψε να του στοιχίσει και τη δική του ζωή. Ο ίδιος έχει βυθιστεί σε μακροχρόνια κατάθλιψη, κάτι που τον εμποδίζει να συναντήσει ανθρώπους, να βγει να διασκεδάσει και, κυρίως, να συνδεθεί συναισθηματικά με την έφηβη κόρη του, έτοιμη να κάνει την επανάστασή της και την πρώτη ερωτική σχέση της. Η Μόνα είναι μια μοναχική γυναίκα (θα θέλαμε να ξέραμε περισσότερα για τις ιδιωτικές στιγμές της) η οποία δουλεύει ως dominatrix στο υπόγειο ενός τατουαζίδικου, όπου και θα συναντήσει τον Γιούχα, τυχαία περιπλανώμενο στα ημιφωτισμένα δωμάτια του. **Εντυπωσιασμένος από τον απαγορευμένο, διαστρωφικό κόσμο που ανακάλυψε, ο Γιούχα θα επιστρέψει αναζητώντας τη Μόνα, η οποία δεν θα αργήσει να του γίνει μαζοχιστική εμμονή.**

Ο Βαλκεάπα γνωρίζει πως η αποδοχή, όπως και η γνώση, κερδίζεται με επώδυνο τίμημα. Σε μια σεναριακά ενδιαφέρουσα αντιστροφή, όμως, η πορεία του Γιούχα μέσα από τον πόνο δεν ξεκινά ως λυτρωτική τελετουργία η οποία θα τον απαλλάξει από το παρελθόν, αλλά σαν μια πράξη μίμησης η οποία τον φέρνει ξανά «πίσω». Ζητάει λοιπόν από τη Μόνα να τον στραγγαλίζει κάθε φορά και περισσότερο, θυμίζοντάς του έτσι την προσπάθεια να σώσει τη γυναίκα του, η οποία οδήγησε στον παραλίγο πνιγμό του. Επιστρέφει διαρκώς εκεί που νιώθει ασφαλής, όπως και η Μόνα στο ρόλο της αφέντρας, αυτόν στον οποίο διατηρεί τον έλεγχο, «μεταμφιεσμένη» με μαύρα δερμάτινα και περούκα. Ένας ρόλος που την απομακρύνει από τον εαυτό της και την απελευθερώνει, όπως κι ο ρόλος του «σκλάβου» Γιούχα τον απελευθερώνει από τη ρουτίνα του ιατρικού επαγγέλματος.

Ούτε οι αναμνήσεις ούτε οι μεταμφιέσεις, όμως, μπορούν να μας προστατέψουν από το ανίκητο ένστικτο της επιβίωσης, το οποίο τελικά παίρνει το πάνω χέρι σ' αυτήν τη διασκεδαστικά τολμηρή, σεξουαλικά απελευθερωμένη μαύρη κωμωδία βορειοευρωπαϊκών ηθών. Στημένη απλά, γραμμένη πικάντικα και δομημένη σημειολογικά πάνω σε αντιθέσεις και συμπαραδηλώσεις για το ανθρωπινό σώμα (S&M, τατουάζ, χειρουργικές επεμβάσεις), το υγρό στοιχείο και το σκοτεινό υποσυνείδητο (λίγα σκαλιά κάτω από την επιφάνεια).

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΗΤΣΗΣ

Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να χτίσεις μία σχέση ή να αντιμετωπίσεις ένα τραύμα όπως μας διδάσκει αυτή η απροσδόκητα τρυφερή BDSM φινλανδική ταινία που έκανε το ντεμπούτο της στο Δεκαπενθήμερο των Σκηνοθετών στις Κάννες.

Ο Γιούχα, ο ήρωας της ταινίας του Γιούκα Πέκα Βαλκεάπα, ξέρει πώς λειτουργεί η καρδιά. Το δηλώνει ο ίδιος στην dominatrix που θα γνωρίσει τυχαία όταν θα πάει την κόρη του σε ένα τατουαζίδικο για να τρυπήσει τη γλώσσα της

ως δώρο για τα γενέθλιά της. Καθόλου τυχαία και η δική του καρδιά είναι τρύπια απ' όταν, πριν χρόνια, η γυναίκα του πνίγηκε στη διάρκεια των διακοπών τους κι εκείνος βυθίστηκε στην κατάθλιψη. Ο Γιούχα μπορεί να ξέρει πώς λειτουργεί η καρδιά, οι κοιλίες, οι αρτηρίες κι οι βαλβίδες της, αφού είναι καρδιοχειρουργός, αλλά θα βρεθεί εντελώς απροετοίμαστος στον τρόπο που η δική του καρδιά θα λειτουργήσει απέναντι στη Μόνα, την αφέντρα που, στραγγαλίζοντάς τον, θα τον φέρει πίσω στο βυθό του πιο βαθιά ριζωμένου τραύματός του και θα του επιτρέψει να ζήσει την πληγή του και να απολαύσει το μεθυστικό της πόνο.

Μπορεί ο κόσμος στον οποίο καταδύεται ο ήρωας και μαζί του κι εμείς, αυτός του σαδομαζοχισμού, να εξάπτει ίσως τη φαντασία των υποψήφιων θεατών, όμως ο τρόπος που το φιλμ τον αντιμετωπίζει είναι απροσδόκητος και ενδιαφέρων, μακριά από τον τουριστικό εξωτισμό και πιο κοντά στην αλήθεια της ψυχολογικής δυναμικής του, της παράδοξης κοινοτοπίας του, της θεατρικότητάς του. Χωρίς να αφαιρεί από το σκοτάδι του, του δίνει την ίδια στιγμή μια απροσδόκητη επίφαση τρυφερότητας και μια δόση μαύρου χιούμορ και δίχως να εξηγήει πολλά, σε βοηθά να κατανοήσεις τη γοητεία που ασκεί στον Γιούχα και την πολυπλοκότητα της σχέσης που χτίζει με τη Μόνα.

Κάτι ανάλογο μπορεί να ειπωθεί και για την ίδια την ταινία που δεν είναι αυτό που θα περίμενε κανείς από μια τέτοια θεματική: ένα αποπνικτικό ψυχοσεξουαλικό δράμα, αλλά κάτι πολύ πιο σύνθετο. Ναι, ένα αποπνικτικό ψυχοσεξουαλικό δράμα στην επιφάνειά του, με μερικές στιγμές που θα κάνουν τις ευαίσθητες καρδιές να χάσουν έναν-δύο χτύπους, αλλά, στην ουσία του, κάτι σαν μια **τρυφερή ρομαντική κομεντί για το πώς ξεπερνάς ένα τραύμα και το πώς τελικά σ' αλήθεια λειτουργεί η καρδιά.**

Σκηνοθετημένη με ευρηματικό, απόλυτα αποτελεσματικό τρόπο, χτίζοντας έναν εικαστικά και συναισθηματικά πειστικό κόσμο και ολοκληρωμένους χαρακτήρες μέσα από μια λειτουργική αφαιρεση, η ταινία του Βαλκεάπα είναι ένα από εκείνα τα θαυμάσια δείγματα ενός σινεμά που δεν θυσιάζει τις ιδέες και τις προθέσεις του στον βωμό της «εμπορικότητας», αλλά που έχει πάντα στο μυαλό του το κοινό. **Ενα φιλμ που μπορεί να μην φοβάται να σε κάνει να νιώσεις άβολα, μα που ξέρει πώς να σε ανταμείβει για το θάρρος σου και που παραμένει κομψό, αστέιο και, τελικά, τρυφερό, ακόμη και στις πιο εν δυνάμει άβολες στιγμές του.**

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΡΑΣΣΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

J.-P. VALKEAPÄÄ

Σκηνοθέτης και Σεναριογράφος, γεννήθηκε το 1977 στην Φινλανδία. Για τις ταινίες του έχει κερδίσει 7 Βραβεία και 11 υποψηφιότητες.

Φιλμογραφία: (6) The Cyclops (completed), 2019 Τα Σκυλιά Δεν Φοράνε Παντελόνια, 2014 He ovat paenneet, 2008 Muukalainen), 2003 Keinuu (Short), 2000 Silmät kiinni ilman käsiä (Short).